

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 750/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **URBAN & PARTNERS s. r. o., advokátska kancelária**, Červeňova 15, Bratislava, zastúpeného advokátkou JUDr. Mgr. Monikou Lichnerovou, PhD., Plzenská 4, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 40P/146/2024-379 z 18. novembra 2025 a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 11. decembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku zaručeného čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením okresného súdu, ktorým mu bola podľa Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) uložená poriadková pokuta, ako aj postupom, ktorý vydaniu tohto uznesenia predchádzal. Navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie, priznať mu finančné zadost'učinenie 1 000 eur a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. V konaní, v ktorom sa matka domáha úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu manželstva, vystupuje sťažovateľ (advokát) ako právny zástupca otca. Okresný súd vyzval sťažovateľa výzvou doručенou mu 13. augusta 2025 na zaslanie potvrdenia o príjme otca od zamestnávateľa. Okresnému súdu bolo 3. septembra 2025 doručенé podanie, vyjadrenie otca, ktorého prílohou bola tabuľka s prehľadom výdavkov a doklady o platbách otca. Potvrdenie o príjme otca od zamestnávateľa v podaní absentovalo. V podaní

sa uvádza, že v mimosporových konaniach platí vyšetrovací princíp, preto súd nemôže dôkazným bremenom zaťažiť otca, ale musí sám aktívne vyhľadávať a vykonávať dôkazy na preukázanie objektívneho stavu veci.

3. Na pojednávaní 10. septembra 2025 okresný súd opätovne dopytoval otca, či je ochotný predložiť doklad o príjme alebo či má súd zabezpečiť predmetné potvrdenia dožiadaním. Otec sa zaviazal predložiť príslušné potvrdenia v lehote 15 dní, zároveň uviedol, že prípadne tak urobí jeho právny zástupca (sťažovateľ). Okresný súd poučil účastníkov o možnosti uloženia poriadkovej pokuty v prípade nesplnenia povinnosti a po dohode s účastníkmi konania určil otcovi a jeho právnenému zástupcovi lehotu 15 dní na jej splnenie.

4. Na nesplnenie uloženej povinnosti okresný súd upozornil sťažovateľa, a teda aj otca, v uznesení z 2. októbra 2025, ktorým vylúčil návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia na samostatné konanie a ktoré doručil sťažovateľovi v ten istý deň. Ani následne, napriek iným doručeným podaniam zo strany sťažovateľa ako právneho zástupcu otca, nebola táto povinnosť otca a sťažovateľa splnená a jej nesplnenie žiadnym tvrdením ospravedlnené.

5. Okresný súd tak dospel k záveru, že hoci boli riadne a opakovane vyzvaní na predloženie listín preukazujúcich zárodkové pomery, ktoré sú rozhodujúce pre správne určenie rozsahu vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, otec a ani sťažovateľ si túto povinnosť uloženú súdom bezdôvodne nesplnili. Okresný súd vyhodnotil tento postup ako marenie súdneho konania a zdržanie zistenia riadneho skutkového stavu veci vedúce k neprimeranému oddialeniu rozhodnutia vo veci samej, pretože okresný súd vykoná dokazovanie dožiadaním do Spolkovej republiky Nemecko, keďže otec je zamestnaný v Mníchove.

6. Z uvedených dôvodov okresný súd napadnutým uznesením uložil otcovi i sťažovateľovi podľa § 102 ods. 1 CSP poriadkovú pokutu, každému po 250 eur. V odôvodnení uznesenia dodal, že hoci v konaní podľa Civilného mimosporového poriadku sa uplatňuje vyšetrovací princíp, ten nezbavuje účastníkov konania povinnosti poskytovať súdu súčinnosť, pretože účastníci sú povinní predložiť dôkazy a listiny, ktoré majú k dispozícii.

III.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľa namieta, že pred vydaním napadnutého uznesenia ho okresný súd výslovne nepoučil o uložení poriadkovej pokuty v prípade nesplnenia povinností. Je tiež toho názoru, že účel sledovaný okresným súdom bolo možné dosiahnuť aj miernejšími prostriedkami. Sťažovateľ taktiež dôvodí, že nesplnenie povinnosti tvrdenia či dôkaznej povinnosti nemožno vynucovať ukladaním poriadkovej pokuty. Okresný súd nemôže nútiť sťažovateľa ako právneho zástupcu doložiť podklady za účastníka konania, ktoré si vie súd zabezpečiť aj sám, a to pod „hrozbou“ uloženia sankcie vo forme poriadkovej pokuty. Sťažovateľ nemohol doložiť žiadne doklady, pretože nimi nedisponoval, keďže klient mu ich nikdy nedal, a tak ide podľa sťažovateľa o právnu nemožnosť plnenia. Sťažovateľ nemôže sťažovať konanie a postup okresného súdu tým, že nepredloží podklady, ktoré mu klient nikdy nedal a ktoré si okresný súd vie sám zabezpečiť v rámci svojich právomocí.

8. Podľa sťažovateľa nemožno konštatovať, že by sa predložením požadovaných podkladov predišlo predlžovaniu konania, pretože pojednávanie 18. júna 2025 sa neuskutočnilo z dôvodov na strane súdu a najbližšie pojednávanie je naplánované na 16. január 2026. V tomto ohľade je

sťažovateľ toho názoru, že dôvody na uloženie poriadkovej pokuty sa javia ako zrejme nedostatočné a svojvoľné. Uložená poriadková pokuta má šikanóznny a neprímerane prísny charakter. Ak k tejto otázke okresný súd uviedol, že podľa doterajšieho dokazovania otec dosahuje príjem zo zamestnania nad 5 000 eur mesačne, sťažovateľ sa pýta, ako môže okresný súd viesť čistý príjem otca, keď sám v napadnutom uznesení uvádza, že nedisponuje zárobkovým pomerom otca za rozhodné obdobie?

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá. Rozhodnutie o uložení poriadkovej pokuty môže neprípustne zasiahnuť do základných práv, a preto podlieha prieskumu z hľadiska rešpektovania zásad spravodlivého procesu (I. ÚS 41/2015, IV. ÚS 562/2018). Na rozhodovanie súdov o uložení pokút sú primerane kladené požiadavky vyvoditeľné zo základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Znamená to predovšetkým to, že takéto rozhodnutia musia mať zákonný podklad a nemôžu byť prejavom arbitrárneho prístupu (III. ÚS 33/2025).

10. V tejto súvislosti nemožno vyhodnotiť ako dôvodnú sťažovateľovu námietku, podľa ktorej nemohol doložiť žiadne doklady, pretože nimi nedisponoval, keďže klient mu ich nikdy nedal. Z napadnutého uznesenia okresného súdu vyplýva, že výzva okresného súdu na doloženie príjmových pomerov otca z 29. júla 2025 bola doručená 13. augusta 2025 práve sťažovateľovi. Obdobne, na pojednávaní 10. septembra 2025 okresný súd určil otcovi aj sťažovateľovi ako jeho právnenému zástupcovi lehotu 15 dní na splnenie povinnosti predložiť potvrdenia. Na uvedenom pojednávaní aj sťažovateľov klient uviedol, že predmetnú povinnosť splní on sám, prípadne sťažovateľ ako jeho právny zástupca. Okresný súd nemal dôvod spochybňovať potrebnú identifikáciu sťažovateľa s prísľubom adresovaným okresnému súdu jeho klientom. Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov je advokát oprávnený odstúpiť od zmluvy o poskytovaní právnych služieb len zo závažných dôvodov, najmä ak sa narušila nevyhnutná dôvera medzi ním a klientom. Kým teda sťažovateľ od zmluvy o poskytovaní právnych služieb neodstúpil, bolo logické, že okresný súd vychádzal z existencie dôvery medzi sťažovateľom a otcom.

11. Ústavný súd navyše zdôrazňuje, že sťažovateľovi ako právnenému zástupcovi nebola poriadková pokuta uložená iba za nesplnenie povinnosti predložiť potvrdenie o príjmových pomeroch jeho klienta. Okresný súd v napadnutom uznesení uvádza, že sťažovateľ v konaní produkoval účelové podania v snahe spôsobiť priťahy v plynom postupe súdu a sťažiť, až zabrániť riadnemu rozhodnutiu vo veci samej. Sťažovateľ predmetnú pasáž odôvodnenia napadnutého uznesenia v bode 36 ústavnej sťažnosti síce cituje, vo zvyšku odôvodnenia ústavnej sťažnosti však tento dôvod uloženia poriadkovej pokuty skutkovo nerozporuje. Ústavný súd preto nemá dôvod pochybovať o danosti náležitého zákonného podkladu pre uloženie poriadkovej pokuty. Bol ním § 102 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého môže súd uložiť poriadkovú pokutu tomu, kto sťažuje

postup konania najmä tým, že nesplní povinnosť uloženú súdom a svoju nečinnosť v konaní neospravedlní včas a vážnymi okolnosťami.

12. Ani argument, podľa ktorého nesplnenie povinnosti tvrdenia či dôkaznej povinnosti nemožno vynucovať ukladaním poriadkovej pokuty, nie je podľa názoru ústavného súdu relevantný. *In abstracto* s ním ústavný súd súhlasí, *in concreto* však okresný súd sťažovateľa sankcionoval za nesplnenie konkrétnej povinnosti súčinnosti, ktorá mu bola uložená okresným súdom, nie za nesplnenie povinnosti tvrdenia alebo dôkaznej povinnosti, ktorej nositeľom je účastník konania, nie jeho právny zástupca.

13. Rovnako je na prvý pohľad nedôvodnou sťažnostná námietka založená na skutočnosti, že pojednávanie 18. júna 2025 bolo odročené z dôvodov na strane okresného súdu a najbližšie pojednávanie je naplánované na 16. január 2026, a tak nesplnením povinnosti súčinnosti nemohlo dôjsť k predĺžovaniu konania. K nariadeniu pojednávania na 16. január 2026 totiž došlo potom, keď otec a sťažovateľ nesplnili povinnosť súčinnosti uloženú im v júli, resp. auguste 2025, a preto im okresný súd na pojednávaní 10. septembra 2025 nesplnenú povinnosť opätovne uložil. Je teda zrejmé, že hoci pojednávanie 18. júna 2025 bolo skutočne odročené z dôvodov na strane súdu, potenciál pojednávania 10. septembra 2025 nemohol byť okresným súdom využitý na čo najrýchlejšie rozhodnutie vo veci samej z dôvodu pretrvávajúcej absencie podkladov, ktoré otec ani sťažovateľ napriek výzve súdu nepredložili. Už len v tejto okolnosti možno vidieť sťažovanie postupu konania, čo je legálna podmienka uloženia poriadkovej pokuty.

14. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že na pojednávaní 10. septembra 2025 boli otec, ako aj sťažovateľ okresným súdom poučení o možnosti uloženia poriadkovej pokuty v prípade nesplnenia uloženej povinnosti. Neobstojí preto argument sťažovateľa založený na opozitnom tvrdení.

15. Napokon signály porušenia sťažovateľom označených práv neprináša ani argument, podľa ktorého okresný súd mal z doterajšieho dokazovania vedomosť, že otec dosahuje príjem zo zamestnania nad 5 000 eur mesačne. Je ale evidentné, že ide iba o dolnú hranicu príjmu, čo na účel určenia výživného nemôže postačovať. Sťažovateľ teda uvedenej vedomosti na strane okresného súdu prikladá nenáležitú relevanciu.

16. Keďže žiadna zo sťažnostných námietok nesignalizuje možnosť vyhovenia ústavnej sťažnosti po jej meritórnom prerokovaní, bolo potrebné ju odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Odmietnutie ústavnej sťažnosti má za následok, že stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa formulovanými v petite jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. decembra 2025

Robert Šorl
predseda senátu